

Nr 1. Analityk przeprowadził identyfikację trucizny metodą GC-MS-EI w trybie monitorowania całkowitego prądu jonowego. Dla potwierdzenia wyniku zastosował fragmentację pojedynczą i jonizację chemiczną monitorując charakterystyczne dla tego typu jonizacji jony, czyli:

- A. potomne.
- B. molekularne.
- C. pseudomolekularne.
- D. fragmentacyjne.
- E. macierzyste.

Nr 2. Terminem „wyrób spirytusowy” określa się:

- A. napój zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w ilości nie mniejszej niż 18% objętościowych, przeznaczony do spożycia dla ludzi.
- B. napój zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w ilości nie większej niż 18% objętościowych, przeznaczony do spożycia dla ludzi.
- C. napój zawierający alkohol etylowy pochodzenia syntetycznego w ilości nie mniejszej niż 18% objętościowych, przeznaczony do spożycia dla ludzi.
- D. napój zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w ilości nie mniejszej niż 18% objętościowych, przeznaczony do celów technicznych.
- E. wszystkie podane odpowiedzi są poprawne.

Nr 3. Do badań na zawartość alkoholu krew podczas sekcji zwłok powinna być pobierana z:

- A. żyły udowej.
- B. serca.
- C. mózgu.
- D. aorty.
- E. żyły wrotnej.

Nr 4. Znajomość aktów prawnych przez toksykologa analityka wynika z konieczności:

- A. orzeczenia o wymiarze kary.
- B. interpretacji wyników w odniesieniu do odpowiedzialności karnej.
- C. zaliczenia wykrytego związku do środków objętych kontrolą prawną.
- D. podjęcia prawidłowego leczenia.
- E. postawienia poprawnej diagnozy.

Nr 5. U zatrzymanego do kontroli kierowcy policjant zaobserwował bardzo szerokie źrenice nie reagujące na światło. Pobraną próbę krwi należy w pierwszym rzędzie poddać badaniom na obecność:

- A. amfetaminy.
- B. opiatów.
- C. barbituranów.
- D. fenotiazyn.
- E. związków fosforoorganicznych.

Nr 6. Usunięcie bitreksu ze skażonego nim spirytusu możliwe jest przez:

- A. dodanie soli kuchennej.
- B. rozcieńczenie wodą.
- C. działanie silnym utleniaczem (np. podchlorynem sodu).
- D. dodanie do skażonego płynu cukru.
- E. przesączenie przez bibułę Whatmana.

Nr 7. Wykaz środków podobnie działających do alkoholu zawarty w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11.06.2003 r. z późn. zm.:

- A. wyczerpuje pojęcie tych środków dla potrzeb ustawy Prawo o ruchu drogowym.
- B. nie odnosi się do środków, które mogą być wykrywane przy pomocy metod nie wymagających badania laboratoryjnego.
- C. wymienia 5 grup związków, które wpływają na zdolność do prowadzenia samochodu.
- D. szczegółowo omawia każdy ze środków, który wpływa lub może wpływać na sprawność prowadzenia samochodu.
- E. żadna odpowiedź nie jest poprawna.

Nr 8. Jaki tryb monitorowania jonów należy zastosować aby otrzymane widmo masowe nadawało się do porównania z widmami znajdującymi się w komercyjnych bibliotekach widm masowych (np. NIST)?

- A. skanowanie zakresu mas (SCAN).
- B. monitorowanie wybranych jonów (SIM).
- C. monitorowanie wielu reakcji (MRM).
- D. najintensywniejsze fragmenty.
- E.ajsłabsze fragmenty.

Nr 9. Elementem wchodzącym w skład komory do jonizacji typu APCI **nie jest**:

- A. odparowalnik.
- B. igła wyładowań koronowych.
- C. fotopowielacz.
- D. kapilara transferowa.
- E. żadna z podanych odpowiedzi nie jest poprawna.

Nr 10. Przy detekcji jonów dodatnich w technice LC-MS do fazy ruchomej dodaje się:

- A. niewielkie ilości wybranych kwasów (zazwyczaj 0,01–0,1%, v/v).
- B. znaczne ilości wybranych kwasów (powyżej 50 %, v/v).
- C. niewielkie ilości wybranych zasad (zazwyczaj 0,01–0,1%, v/v).
- D. znaczne ilości wybranych zasad (powyżej 50%, v/v).
- E. rozcieńczony roztwór nadtlenu wodoru.

Nr 11. W jonizacji przez elektrorozpylanie (ESI) optymalizuje się m.in. następujące parametry:

- A. temperaturę odparowalnika, przepływ gazu.
- B. prąd igły wyładowań koronowych, przepływ gazu.
- C. napięcie kapilary, przepływ gazu.
- D. przepływ i polarność fazy ruchomej.
- E. odczyn pH fazy ruchomej.

Nr 12. Analityk dysponuje komorą do jonizacji typu ESI. Jako typowy rozpuszczalnik przygotowuje:

- A. metanol, acetonitryl, wodę.
- B. metanol, acetonitryl, stężony kwas mrówkowy.
- C. acetonitryl, wodę, stężony amoniak.
- D. heksan, kwas mrówkowy, metanol.
- E. metanol, bufor fosforanowy, kwas siarkowy.

Nr 13. Głównym dostarczycielem jonów dodatnich (kationodników) w metodzie jonizacji typu APCI jest:

- A. azot.   B. metan.   C. wodór.   D. tlen.   E. acetylen.

Nr 14. Pacjent podaje, że wprowadzał się w stan odurzenia drogą wziewną. W celu potwierdzenia zatrucia lekarz zlecił analizę próby krwi na obecność:

- A. halotanu i izofluranu.   D. acetonitrylu.
B. glikolu etylenowego i propylenowego.   E. żadna z podanych odpowiedzi
C. toluenu i butanu.   nie jest prawidłowa.

Nr 15. Jednym z najstarszych anestetyków wziewnych stosowanych także współcześnie jest:

- A. eter dietylowy.   D. alkohol etylowy.
B. cyklopropan.   E. alkohol metylowy.
C. podtlenek azotu.

Nr 16. W technice GC-MS nie stosuje się analizatora w postaci:

- A. pułapki jonowej (ITD).   D. hybrydu QToF.
B. kwadrupola (Q).   E. potrójnego kwadrupola (QQQ).
C. detektora płomieniowo-jonizacyjnego (FID).

Nr 17. Odurzanie się lotnymi związkami organicznymi (np. rozpuszczalnikami) może prowadzić do uszkodzenia:

- A. wątroby.   D. paznokci.
B. włosów.   E. żadna z podanych odpowiedzi nie jest poprawna.
C. kości.

Nr 18. Podejrzany zeznał, że nie pamięta zdarzenia, o którego popełnienie jest oskarżany, bo w tym czasie, czyli dwa miesiące temu, często palił marihuanę. Sąd postanowił przeprowadzenie analizy włosów. W celu potwierdzenia prawdziwości zeznań należy pobrać próbkę włosów pochodzącą z:

- A. łonowych części ciała.   D. brody.
B. powierzchni skroniowych głowy.   E. wszystkie podane odpowiedzi są poprawne.
C. tylnej części głowy.

Nr 19. Która substancja psychoaktywna jest wytwarzana najczęściej w nielegalnych laboratoriach w Polsce (analizując na podstawie liczby zlikwidowanych laboratoriów):

- A. kokaina.   B. amfetamina.   C. heroina.   D. MDMA.   E. 9THC.

Nr 20. „Narkotyki projektowane”, takie jak 2C-B, PMA czy PMMA mają budowę chemiczną zbliżoną do:

- A. kokainy. B. amfetaminy. C. heroiny. D. tetrahydrokannabinolu. E. difenhydraminy.

Nr 21. Głównym miejscem wchłaniania alkoholu etylowego przyjętego doustnie jest:

- A. przełyk.   B. wątroba.   C. nerki.   D. jelito cienkie.   E. płuca.

Nr 22. Wystąpiła konieczność weryfikacji wyniku oznaczania CO metodą spektrofotometryczną. Zalecono metodę GC-FID, w której konieczne jest zastosowanie:

- A. metanizera.   B. atomizera.   C. LLE.   D. SPE.   E. techniki par jonowych.

Nr 23. Załóżmy, że wykonano oznaczenie alkoholu etylowego w dwóch materiałach. Zaznacz, na podstawie analizy których materiałów możliwe jest wypowiedzenie się na temat fazy przemian alkoholu w organizmie:

- A. krew i mocz.   D. wątroba i nerka.
B. mocz i wątroba.   E. żadna z odpowiedzi nie jest poprawna.
C. wydychane powietrze i włosy.

Nr 24. Warunkiem koniecznym do spełnienia, aby pomiar przeprowadzony za pomocą analizatora wydechu odzwierciedlał rzeczywistą zawartość alkoholu w organizmie jest:

- A. wprowadzenia do urządzenia ponad 1,2 l powietrza wydychanego.
B. wprowadzanie do urządzenia powietrza przez nie więcej niż 1 sekundę.
C. wypalenie papierosa bezpośrednio przed pomiarem.
D. odkażenie ust przed pomiarem za pomocą spirytusu.
E. żadna podana odpowiedź nie jest poprawna.

Nr 25. Do jednoznacznego ustalenia, że śmiertelna ofiara wypadku znajdowała się w „stanie po użyciu alkoholu”:

- A. wystarczy wynik badania krwi.
B. konieczne jest wykonanie oznaczenia alkoholu we krwi i innym materiale, np. moczu lub ciałku szklistym gałki ocznej.
C. wystarczy wynik badania jakiegokolwiek pobranego materiału.
D. konieczne jest wykonanie oznaczenia alkoholu co najmniej w 4 materiałach, tj. moczu, nerce, wątrobie i mózgu i obliczenie współczynników jego rozmieszczenia.
E. konieczne jest wykonanie oznaczenia alkoholu co najmniej w 2 materiałach, tj. wątrobie i mózgu i obliczenie współczynników jego rozmieszczenia.

Nr 26. Zaznacz, które określenie jest prawidłowe w odniesieniu do alkoholu zalegającego:

- A. nie jest związany z pozostałościami alkoholu pochodzącymi z konsumpcji napojów alkoholowych.
B. nie może być wynikiem spożycia cukierków i czekoladek typu wiśnie w likierze.
C. pozostaje w jamie ustnej przez 24 godziny.
D. jest wykrywany do około 15 minut od zakończenia konsumpcji.
E. jest wykrywany do około 60 minut od zakończenia konsumpcji.

Nr 27. Metodami właściwymi do oznaczania alkoholu etylowego w materiale biologicznym są:

- A. chromatografia cieczowa i kolorymetria.
- B. spektrometria w bliskiej podczerwieni i atomowa spektrometria absorpcyjna.
- C. atomowa spektrometria absorpcyjna i chromatografia cieczowa.
- D. chromatografia cienkowarstwowa i chromatografia gazowa.
- E. chromatografia gazowa i spektrofotometria (w wersji metody enzymatycznej ADH).

Nr 28. Stężenie alkoholu w moczu:

- A. odzwierciedla średnie stężenie alkoholu we krwi dla okresu czasu od ostatniej mikcji (oddawania moczu).
- B. jest wprost proporcjonalne do aktualnego stężenia alkoholu we krwi.
- C. jest wprost proporcjonalne do aktualnego stężenia alkoholu w nerce.
- D. pozwala na określenie ilości spożytego napoju alkoholowego.
- E. żadna z podanych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Nr 29. Badania wydychanego powietrza na zawartość alkoholu za pomocą podręcznych analizatorów wydechu wykonywane są dwukrotnie w odstępie czasu 15 minut celem:

- A. obliczenia indywidualnej szybkości eliminacji alkoholu.
- B. ustalenia fazy przemiany alkoholu w ustroju.
- C. wyeliminowania wpływu alkoholu zalegającego na wynik badania.
- D. wykonania obliczeń retrospektywnych stężenia alkoholu w czasie zdarzenia.
- E. obliczenia ilości przyjętego alkoholu.

Nr 30. Podstawowym substratem do tworzenia alkoholu endogenego jest:

- A. aldehyd mrówkowy.
- B. witamina C.
- C. dehydrogenaza alkoholowa.
- D. białko.
- E. glukoza.

Nr 31. W którym materiale istnieje największe prawdopodobieństwo wytworzenia się alkoholu endogenego?

- A. moczu.
- B. ciała szklanym gałki ocznej.
- C. mięśni.
- D. kości piszczelowej.
- E. włosach.

Nr 32. Efekt pierwszego przejścia:

- A. zmniejsza toksyczność przyjętego doustnie związku ulegającego deaktywacji metabolicznej.
- B. zwiększa toksyczność przyjętego doustnie związku ulegającego deaktywacji metabolicznej.
- C. nie wpływa na toksyczne działanie związku.
- D. wydłuża biologiczny okres półtrwania.
- E. przyspiesza glukuronizację.

Nr 33. Cechą charakterystyczną alkoholu produkcji pokątnej (samogonu) jest m.in.:

- A. nieobecność metanolu.
- B. niebieskawe zabarwienie.
- C. obecność alkoholi wyższych, tzw. fuzli.
- D. nieobecność alkoholu wyższych, tzw. fuzli.
- E. obecność bitrexu.

Nr 34. Toksyna to:

- A. trucizna pochodzenia roślinnego.
- B. trucizna pochodzenia syntetycznego.
- C. każda trucizna.
- D. trucizna pochodzenia zwierzęcego.
- E. tylko rozpuszczalniki organiczne.

Nr 35. Cechą charakterystyczną spirytusu monopolowego produkcji krajowej jest obecność w nim:

- A. octanu etylu.
- B. azotanu amylu.
- C. metanolu.
- D. kwasu bursztynowego.
- E. bitrexu.

Nr 36. W analizie materiału biologicznego metodą AAS mogą mieć zastosowanie:

- A. tylko technika płomieniowa.
- B. zamiennie: technika zimnych par lub technika wodorkowa.
- C. tylko technika wodorkowa.
- D. tylko technika z atomizacją elektrotermiczną.
- E. wszystkie wymienione techniki.

Nr 37. Przeszkadzające wpływy matrycy próbek biologicznych występują zwłaszcza w:

- A. technice płomieniowej AAS.
- B. technice z atomizacją elektrotermiczną.
- C. technice zimnych par.
- D. technice wodorkowej.
- E. po mineralizacji wpływy matrycy nie występują.

Nr 38. Metody spektrofotometryczne w analizie trucizn nieorganicznych:

- A. zawsze wymagają mineralizacji materiału biologicznego.
- B. nie wymagają żadnego przygotowania próbki ani oddzielenia analitu od matrycy.
- C. wymagają przynajmniej częściowego oddzielenia analitu od matrycy próbki, np. przez mineralizację, odbiałczanie, mikrodyfuzję.
- D. są niespecyficzne.
- E. są bardzo specyficzne.

Nr 39. Przed oznaczaniem cyjanków w materiale biologicznym metodą spektrofotometryczną przeprowadza się:

- A. mineralizację próbki.
- B. odbiałczanie.
- C. mineralizację i/lub odbiałczanie.
- D. mikrodyfuzję.
- E. ekstrakcję do fazy stałej.

Nr 40. Metoda ditizonowa może mieć zastosowanie do oznaczania:

- A. tylko ołowiu.
- B. tylko rtęci.
- C. wielu metali.
- D. metali i niemetalu.
- E. tylko niemetalu.

Nr 41. Izolacja trucizn metalicznych z materiału biologicznego polega najczęściej na:

- A. ekstrakcji metali z matrycy biologicznej.
- B. rozkładzie matrycy biologicznej.
- C. kompleksowaniu za pomocą związków organicznych.
- D. mikrodyfuzji.
- E. analizie fazy nadpowierzchniowej.

Nr 42. Do wyodrębnienia niemetalu z materiału biologicznego można zastosować:

- A. mineralizację „na mokro” w aparacie zamkniętym.
- B. roztwarzanie mikrofalowe.
- C. mikrodyfuzję i/lub dializę.
- D. spopielenie.
- E. ekstrakcję do fazy stałej.

Nr 43. Celem dializy kwaśnej jest izolacja z matrycy biologicznej:

- A. cyjanków.
- B. arsenu.
- C. tetraetylołowiu.
- D. fluoru.
- E. szczawianów.

Nr 44. Zasadą metody ICP-OES jest pomiar:

- A. absorpcji promieniowania charakterystycznego.
- B. promieniowania emitowanego przez wzbudzone atomy i jony w plazmie argonowej.
- C. promieniowania fluorescencyjnego.
- D. promieniowania cząsteczkowego.
- E. luminescencji.

Nr 45. Zalety metody ICP-OES i ICP-MS to m.in.:

- A. możliwość analizy przesiewowej na obecność metali.
- B. niski koszt analizy.
- C. możliwość oznaczania fluoru, bromu, jodu.
- D. badanie materiału bez destrukcji próbki.
- E. możliwość równoczesnego oznaczenia azotynów i azotanów.

Nr 46. Który z detektorów należy zastosować do analizy chlorowcopochodnych i związków fosforoorganicznych metodą chromatografii gazowej?

- A. detektor ciepłoprzewodnościowy (TCD).
- B. detektor płomieniowo-jonizacyjny (FID).
- C. detektor wychwyty elektronów (ECD).
- D. detektor szeregu diod (DAD).
- E. detektor fluorescencyjny (FL).

Nr 47. Jaki odczynnik chemiczny należy zastosować aby przeprowadzić morfinę w heroinę?

- A. bezwodnik kwasu octowego.
- B. kwas siarkowy.
- C. kwas trichlorooctowy.
- D. kwas solny.
- E. kwas azotowy.

Nr 48. W celu odróżnienia konopi włóknistych od innych niż włókniste zastosowano metodę GC/MS. Oznaczenie których składników konopi jest ustawowo nakazane?

- A. delta-9-THC i delta-8-THC.
- B. sumy delta-9-THC oraz delta-9-THCA-A.
- C. sumy kannabinolu i kannabidiolu.
- D. oddzielnie kannabidiolu i kannabinolu.
- E. oddzielnie delta-9-THC i delta-9-THCA-A.

Nr 49. Wszystkie spośród trzech wymienionych materiałów stanowią tzw. materiał alternatywny mający zastosowanie w analizie toksykologicznej:

- A. włosy, pot, smółka.
- B. paznokcie, śledziona, nerka.
- C. ślina, ciało szkliste, skóra.
- D. krew, ciało szkliste, mocza.
- E. wątroba, nerka, śledziona.

Nr 50. Substancją dodawaną do analizowanych próbek krwi celem zahamowania rozmnażania bakterii jest:

- A. podchloryn sodu, bo jest silnym utleniaczem.
- B. chloran sodu, bo charakteryzuje się właściwościami odkażającymi.
- C. fluorek sodu bo jest najbardziej skuteczny i nie wchodzi w reakcję z alkoholem etylowym.
- D. formalina, bo denaturuje bakterie.
- E. węglan sodu bo alkalizuje próbkę krwi.

Nr 51. Monitorowanie wybranych reakcji (MRM) może być w pełni realizowane przy użyciu:

- A. spektrometru mas z pojedynczym analizatorem kwadrupolowym.
- B. tandemowego spektrometru mas.
- C. detektora fluorescencyjnego.
- D. detektora spektrofotometrycznego.
- E. każdego z wyżej wymienionych.

Nr 52. Obowiązkiem toksykologa analityka jest:

- A. określenie wymiaru kary.
- B. badanie fizykalne.
- C. opiniowanie o przyczynie zgonu.
- D. wykonanie analizy i interpretacja wyników.
- E. merytoryczna ocena opinii innego biegłego.

Nr 53. W polskich przepisach prawnych dotyczących środków podobnie działających do alkoholu istnieje zapis o:

- A. zerowej tolerancji w stosunku do obecności takiego środka w organizmie kierowcy.
- B. konieczności udowodnienia działania wykazanego środka na organizm kierowcy.
- C. wymaganiach dotyczących metod analitycznych.
- D. wartościach progów, do których dopuszcza się obecność środka podobnie działającego w organizmie kierowcy.
- E. żadna odpowiedź nie jest prawidłowa.

Nr 54. Ekstrakcja LLE jest metodą z wyboru do izolacji:

- A. gazów.
- B. związków ulegających sublimacji.
- C. licznej grupy związków organicznych, których obojętne cząsteczki przechodzą do rozpuszczalnika(ów) organicznego(ych).
- D. czwartorzędowych zasad amonowych.
- E. związków lepiej rozpuszczalnych we wodzie niż w rozpuszczalnikach organicznych.

Nr 55. Do szerszej interpretacji wyników analizy toksykologicznej:

- A. konieczna jest znajomość okoliczności zdarzenia.
- B. nic nie jest potrzebne, bo wynik analizy jest ostateczny.
- C. nie są potrzebne wyniki sekcji zwłok.
- D. potrzebne są wyniki tomografii komputerowej.
- E. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

Nr 56. Depresyjne oddziaływanie na układ oddechowy może stanowić zagrożenie dla życia ludzkiego po przedawkowaniu:

- A. morfiny.   B. MDMA.   C. LSD.   D. meskaliny.   E. MDA.

Nr 57. Do szpitala przywieziono młodego mężczyznę z podejrzeniem zatrucia nieznanym związkiem chemicznym. W badaniu fizykalnym stwierdzono: szpilkowate źrenice, zaczerwienioną i wilgotną skórę, obrzęk płuc. Lekarz zlecił wykonanie analizy na obecność:

- A. amfetaminy, MDMA i 9THC.
- B. benzodiazepin.
- C. związków fosforoorganicznych i pochodnych kwasu karbaminianowego, na które biomarkerem narażenia jest aktywność esterazy cholinowej.
- D. etanolu poprzez oznaczenie aktywności dehydrogenazy alkoholowej.
- E. metali ciężkich.

Nr 58. Toksyczność opóźniona pestycydów fosforoorganicznych rozumiana jako „odległe” działanie neurotoksyczne to:

- A. neuropatia obwodowa, której przyczyną jest uszkodzenie aksonu (prowadzące do jego martwicy).
- B. neuropatia obwodowa, której morfologiczną przyczyną jest uszkodzenie osłonek mielinowych otaczających akson (stąd nazwa: choroba demielinacji fosforoorganicznej).
- C. bezpośrednie działanie na neuroprzekaźniki w OUN, konsekwencją czego jest wzrost pobudliwości, zniesienie wrażliwości na ból, zniesienie odruchów i chwiejność emocjonalna.
- D. zmiany czynnościowe w OUN spowodowane uszkodzeniem struktur podwzgórza.
- E. działanie depresyjne OUN.

Nr 59. DDT (dichlorodifenylotrichloroetan) w krajach rozwiniętych gospodarczo został w latach 70. wycofany z użycia oraz wprowadzono zakaz jego produkcji z powodu:

- 1) zanieczyszczenia środowiska naturalnego w skali globalnej, jest zaliczony do trwałych zanieczyszczeń organicznych (POPs);
- 2) wysokiej persystencji (ok. 30 lat);
- 3) zdolności do magnifikacji (narastania w łańcuchu pokarmowym);
- 4) bardzo dużej toksyczności dla organizmów żywych, wartość DL50 wynosi poniżej 25 mg/kg mc;
- 5) działania rakotwórczego u ludzi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 3,4,5.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 2,3,5.

Nr 60. Osobą przeprowadzającą doświadczenia na zwierzętach w jednostce doświadczalnej może być:

- 1) osoba ze stopniem doktora nauk biologicznych oraz czteroletnim stażem pracy na zwierzętach;
- 2) osoba z tytułem magistra chemii, przeszkolona i z dwuletnim uczestnictwem w doświadczeniach na zwierzętach;
- 3) technik o kwalifikacjach zawodowych zgodnych z rodzajem doświadczeń na zwierzętach;
- 4) osoba z tytułem magistra farmacji, przeszkolona, bez stażu pracy ze zwierzętami.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1 i 2.   **B.** 3 i 4.   **C.** 1 i 3.   **D.** 2 i 4.   **E.** 2 i 3.

Nr 61. Nowotwory popromienne należą do skutków:

1) stochastycznych;	4) genetycznych;
2) deterministycznych;	5) wczesnych;
3) somatycznych;	6) późnych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,5.   **B.** 2,3,5.   **C.** 2,4,6.   **D.** 1,3,6.   **E.** 2,3,6.

Nr 62. Korzystne skutki działania niskich dawek promieniowania jonizującego na organizm nie wynikają z:

- A.** generowania wolnych rodników i peroksydacji lipidów.
B. pobudzenia mechanizmów odpornościowych.
C. wzrostu aktywności enzymów naprawczych.
D. wzrostu aktywności enzymów oksydoredukcyjnych.
E. pobudzenia apoptozy.

Nr 63. Biomarkery wrażliwości związane są z polimorfizmem genów:

- A. jedynie *CYP 1A*.
- B. *CYP 1A1* i *CYP 2E1*.
- C. enzymów odpowiedzialnych wyłącznie za metabolizm ksenobiotyków w płucach.
- D. *NAT 2* i *GSTM 1*.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B,D.

Nr 64. Ocena ryzyka w ochronie radiologicznej zakłada, że:

- 1) każda zaabsorbowana dawka jest szkodliwa;
- 2) istnieje dawka progowa, poniżej której nie występują szkodliwe skutki promieniowania;
- 3) każde uszkodzenie DNA komórki może prowadzić do powstania nowotworu;
- 4) otrzymanie sumarycznej dawki 1 Sv prowadzi do podwyższenia ryzyka zgonu z powodu raka o 5%;
- 5) małe dawki promieniowania działają na organizm korzystnie (stymulująco), natomiast duże dawki wykazują działanie szkodliwe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,3,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 2,3,5.

Nr 65. Certyfikat Dobrej Praktyki Laboratoryjnej (DPL) jednostce organizacyjnej wykonującej badania substancji i ich mieszanin wydaje (lub cofa):

- A. Inspektor do spraw Substancji Chemicznych.
- B. Biuro do spraw Substancji Chemicznych.
- C. Polskie Centrum Akredytacji.
- D. Inspektorzy Dobrej Praktyki Laboratoryjnej.
- E. Europejska Agencja Chemikaliów.

Nr 66. Zgodnie ze standardami jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych, laboratorium może stosować metody badawcze, które są:

- A. opublikowane w piśmiennictwie międzynarodowym lub krajowym.
- B. rekomendowane przez krajowego konsultanta w danej dziedzinie lub przez ośrodki referencyjne.
- C. opracowane i opisane dla potrzeb danego laboratorium z uwzględnieniem procesu walidacji.
- D. zgodne z zaleceniami producentów wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*.
- E. spełniają którekolwiek z powyższych kryteriów, odpowiadają aktualnej wiedzy medycznej i są zwalidowane.

Nr 67. Który z szeregu nierozgałęzionych alkanów (C1-C8) ulega biotransformacji do neurotoksycznego metabolitu (będącego podstawą dla monitoringu biologicznego) wywołującego zespół objawów klinicznych określanych mianem polineuropatii?

- A.** metan (C1). **B.** pentan (C5). **C.** n-heksan (C6). **D.** etan (C2). **E.** heptan (C7).

Nr 68. Negatywne skutki ekspozycji na drgania o działaniu ogólnym dotyczą głównie:

- A. układu oddechowego.
- B. układu kostnego.
- C. układu kostnego i narządów wewnętrznych.
- D. struktur anatomicznych narządu słuchu.
- E. narządów wewnętrznych oraz OUN.

Nr 69. Jeżeli w zakładzie pracy (laboratorium) stosowane są substancje lub czynniki rakotwórcze i/lub mutagenne to jakie m.in. dodatkowe obowiązki, oprócz wynikających z Kodeksu pracy, spoczywają na pracodawcy?

- 1) uzasadnienie konieczności stosowania substancji lub czynnika rakotwórczego;
- 2) ocena ryzyka;
- 3) wykonywanie pomiarów i stosowanie metod wczesnego wykrywania;
- 4) zapewnienie odpowiednich środków ochrony zbiorowej i osobistej;
- 5) przeszkolenie pracowników z ryzyka wynikającego z oceny narażenia i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,5.   B. 2,3,4.   C. 2,3,5.   D. 3,4,5.   E. 1,2,4.

Nr 70. W badaniach toksykometrycznych wykorzystuje się:

- 1) albinotyczne króliki dla oceny działania drażniącego ksenobiotyków na skórę i błony śluzowe;
- 2) świnki morskie dla oceny działania uczulającego ksenobiotyków;
- 3) albinotyczne myszy dla oceny działania uczulającego ksenobiotyków;
- 4) albinotyczne szczury dla oceny działania drażniącego ksenobiotyków na skórę i błony śluzowe;
- 5) świnki morskie dla oceny działania drażniącego i uczulającego ksenobiotyków.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.   B. 1,3.   C. 2,3.   D. 3,4.   E. 4,5.

Nr 71. Metody przeprowadzania badań ekotoksyczności substancji i preparatów chemicznych przewidują m.in.:

- A. prowadzenie doświadczeń z wykorzystaniem ryb, rozwielitek, dżdżownic.
- B. prowadzenie doświadczeń z wykorzystaniem glonów i pszczoł miodnych.
- C. prowadzenie doświadczeń oceniających degradację substancji poprzez pomiar zapotrzebowania na tlen.
- D. prowadzenie doświadczeń oceniających działanie substancji na mikroorganizmy glebowe poprzez wpływ na przemiany azotu i węgla.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 72. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego o charakterze redukującym (smog typu londyńskiego) to przede wszystkim:

- A. ditlenek siarki i chloronaftaleny.
- B. ditlenek siarki.
- C. ozon, fenole i chlorofenole.
- D. WWA, PBB.
- E. azotany peroksyacylowe.

Nr 73. Monitoring ekspozycji na substancje kancerogenne można przeprowadzić m.in. poprzez:

- A. pomiar stężeń kancerogenów obecnych w powietrzu, wodzie, glebie i żywności.
- B. wystarczające jest jakościowe stwierdzenie obecności kancerogenów w powietrzu, wodzie, glebie i żywności.
- C. pomiar stężeń kancerogenów w materiale biologicznym pochodzącym od osób ekspozowanych (ocena dawki wewnętrznej oraz dawki biologicznie skutecznej).
- D. wystarczające jest jakościowe stwierdzenie obecności kancerogenów w moczu osób ekspozowanych.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,C.

Nr 74. Mikrocystyny są wytwarzane przez sinice (zakwity fitoplanktonu) i mogą stanowić zanieczyszczenie wody nawet po zniknięciu zakwitów. Czy obecność mikrocystyn w wodzie stanowi istotne zagrożenie zdrowia?

- A. działanie hepatotoksyczne mikrocystyn stwierdza się tylko w badaniach na zwierzętach laboratoryjnych.
- B. działanie hepatotoksyczne mikrocystyn może ujawnić się po wypiciu lub zastosowaniu do dializy skażonej wody.
- C. obecność mikrocystyn w wodzie do picia nie stanowi zagrożenia zdrowia ludzi, pogarsza jedynie właściwości organoleptyczne wody.
- D. mikrocystyny stanowią zagrożenie zdrowia człowieka, ponieważ są termicznie stabilne, wolno ulegają rozkładowi, a konwencjonalne metody uzdatniania wody są mało skuteczne.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B,D.

Nr 75. Saksytoksyna (STX) występująca w niektórych owocach morza powoduje:

- A. *Paralytic Shellfish Poisoning* (PSP).
- B. *Amnesic Shellfish Poisoning* (ASP).
- C. śmiertelność po spożyciu pokarmu skażonego STX oceniana jest na 10-15%.
- D. powoduje m.in.: drętwienie języka, brak czucia, drżenie rąk i palców u nóg, porażenie mięśni oddechowych i układu ruchu, porażenie układu sercowo-naczyniowego.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,C,D.

Nr 76. Szybkość eliminacji dioksyn z organizmu człowieka:

- A. zależy od masy tkanki tłuszczowej osoby narażonej na dioksyny.
- B. dioksyny są szybko eliminowane z organizmu człowieka.
- C. $T_{1/2}$ wynosi 7,1-11,3 lat.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.

Nr 77. Benzen jest czynnikiem rakotwórczym dla człowieka, a ryzyko jednostkowe wywołania nowotworu oceniane jest na:

- A. 4×10^{-2} .
- B. 4×10^{-3} .
- C. 4×10^{-4} .
- D. 4×10^{-5} .
- E. 4×10^{-6} .

Nr 78. Ocena narażenia na benzen może być przeprowadzona na podstawie:

- A. jedynie pomiaru niezmięnionej substancji we krwi i powietrzu wydychanym.
- B. analizy powietrza.
- C. pomiaru stężenia benzenu we krwi i powietrzu wydychanym.
- D. oceny stężenia w moczu kwasu *trans*, *trans*-mukonowego i kwasu S-fenylomerkaptoowego.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B,C,D.

Nr 79. Przyjmuje się, że za przypuszczalne działanie rakotwórcze styrenu odpowiedzialny jest metabolit:

- A. 7,8-epoksyd styrenu.
- B. fenyloglikol.
- C. kwas migdałowy.
- D. kwas fenyloglioksalowy.
- E. kwas hipurowy.

Nr 80. „Pułapka mózgowa” to określenie kumulacji w mózgu:

- A. nieorganicznych połączeń niklu.
- B. nieorganicznych połączeń rtęci.
- C. rtęci metalicznej.
- D. wszystkich rodzajów związków rtęci.
- E. nieorganicznych połączeń arsenu.

Nr 81. Do wczesnych subklinicznych objawów zatrucia nieorganicznymi związkami rtęci można zaliczyć wzrost:

- A. wydalania z moczem kwasu deltaaminolewulinowego.
- B. wydalania z moczem białek niskocząsteczkowych.
- C. wydalania N-acetylo-beta-D-glukozaminidazy.
- D. aktywności transaminaz we krwi.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B,C,D.

Nr 82. LOAEL to:

- A. najniższa dawka lub stężenie związku, przy którym obserwuje się efekty szkodliwe.
- B. najniższa dawka lub stężenie związku, przy którym obserwuje się zmiany w badanych parametrach.
- C. najwyższa dawka lub stężenie związku, przy którym nie obserwuje się żadnych efektów szkodliwych.
- D. najwyższa dawka lub stężenie związku, przy którym nie obserwuje się żadnych zmian w badanych parametrach.
- E. żadna odpowiedź nie jest prawidłowa.

Nr 83. W oparciu o wyniki badań na zwierzętach doświadczalnych (głównie badań podprzewlekłych i przewlekłych) można wyznaczyć wartości normatywów higienicznych, którymi są:

- A. NDS, NDSC_h, DL50.
- B. NDS, NDSC_h, DSB.
- C. NOAEL, NDD, LOAEL.
- D. NDSC_h, DSB, LOAEL.
- E. DL50, NDS, NOAEL.

Nr 84. Polichlorowane bifenylo (PCB) to:

- 1) związki niereaktywne chemicznie i termostabilne;
- 2) związki, które spowodowały chorobę Yusho;
- 3) związki, które spowodowały chorobę Minamata;
- 4) związki należące do POPs;
- 5) związki o bardzo dużej toksyczności ostrej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 2,3,4.   **C.** 1,2,4.   **D.** 1,2,5.   **E.** 3,4,5.

Nr 85. Zatrucie dioksynami u ludzi objawia się:

- A.** zmianami skórными („chloracne”), hiperplazją i hiperkeratozą naskórka.
B. zaburzeniami w równowadze hormonalnej.
C. działaniem embriotoksycznym i teratogennym.
D. uszkodzeniem układu immunologicznego.
E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 86. Substancja jest produkowana w ilości 1010 ton. W badaniu toksyczności dawki powtarzanej – 90 dni u dwóch gatunków zwierząt stwierdzono zmiany rozrostowe w wątrobie (guzki rozrostowe). Dla klasyfikacji substancji należy:

- A.** badania rakotwórczości można nie wykonywać i substancję należy zakwalifikować do kancerogenów kategorii 3.
B. przeprowadzić dodatkowe badania mutagenności *in vitro*.
C. przeprowadzić badania rakotwórczości.
D. badania rakotwórczości można nie wykonywać i substancję należy zakwalifikować do kancerogenów kategorii 2.
E. przeprowadzić badania toksyczności przewlekłej na dwóch gatunkach zwierząt.

Nr 87. Chłoniak złośliwy jest nowotworem układu limfatycznego. Taką postać zmian rozrostowych określamy jako:

- A.** rak układu limfatycznego.   **D.** odczynowy, zapalny rozrost układu limfatycznego.
B. nowotwór z naczyń limfatycznych.
C. mięsak układu limfatycznego.   **E.** nowotwór wtórny układu limfatycznego.

Nr 88. Jak często, zgodnie z zaleceniami normy, powinien być przeprowadzany audyt wewnętrzny?

- A.** co 6 miesięcy.   **D.** po wdrożeniu działań korygujących.
B. raz w roku.   **E.** po ustaniu ważności (raz na 5 lat).
C. raz na dwa lata.

Nr 89. Proces zachodzący w ramach ekosystemu, w którym następuje wzrost stężenia substancji w organizmie zajmującym wyższy poziom w łańcuchu pokarmowym (troficznym) nosi nazwę:

- A.** koncentracji. **B.** biomagnifikacji. **C.** ekspozycji. **D.** biokumulacji. **E.** narażenia.

Nr 90. Proces, w którym całkowita ilość substancji w organizmie żywym wzrasta w ciągu całego życia nosi nazwę:

A. biokumulacji. B. ekspozycji. C. koncentracji. D. biomagnifikacji. E. narażenia.

Nr 91. Najmniej przydatne przy określaniu zagrożenia zdrowotnego ze strony czynników toksycznych są dane opisujące:

A. wpływ na ludzi. D. wszystkie metody alternatywne.
B. wpływ na zwierzęta doświadczalne. E. zależność struktura – aktywność.
C. wyniki badań *in vitro*.

Nr 92. Który z czynników jest decydujący dla wydalania ksenobiotyków z żółcią?

A. wysoka polarność. D. bardzo niski współczynnik
B. masa cząsteczkowa powyżej 300. podziału n-oktanol/woda.
C. bardzo duża reaktywność chemiczna. E. niska polarność.

Nr 93. Enzymy wątrobowe odpowiedzialne za przemianę ksenobiotyków zlokalizowane są w jednej z wymienionych poniżej struktur komórki:

A. siateczce śródplazmatycznej gładkiej. D. jądrze komórkowym.
B. mitochondriach. E. mikrosomach.
C. cytozolu.

Nr 94. Zwiększona wentylacja płuc:

A. obniża wchłoniętą do ustroju dawkę ksenobiotyku.
B. podwyższa wchłoniętą do ustroju dawkę ksenobiotyku.
C. nie ma wpływu na wydajność wchłaniania.
D. nie ma wpływu na zawartość ksenobiotyku w powietrzu wydychanym.
E. podwyższa zawartość ksenobiotyku w powietrzu wydychanym.

Nr 95. Takie kancerogeny jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, aminy aromatyczne, nitrozoaminy metabolizowane są w układach metabolizujących głównie wątroby i płuc. Ten rodzaj ksenobiotyków zaliczamy do:

A. kancerogenów bezpośrednich. D. mutagenów.
B. kancerogenów pośrednich. E. genotoksyn.
C. kancerogenów epigenetycznych.

Nr 96. Kancerogeny grupy (kategorii) 1 charakteryzują się znanym lub przypuszczalnym działaniem rakotwórczym na człowieka. Do tej grupy zaliczamy:

A. silne mutageny o nieznanym działaniu rakotwórczym dla człowieka i zwierząt.
B. substancje o znanym działaniu rakotwórczym dla jednego gatunku zwierząt.
C. substancje, dla których istnieje dowód z badań epidemiologicznych (brak jest natomiast danych z badań na zwierzętach).
D. substancje o znanym działaniu genotoksycznym *in vitro*.
E. żadne z wymienionych.

Nr 97. Kancerogeny epigenetyczne powodują:

- A. uszkodzenie kwasów nukleinowych jądra komórkowego.
- B. uszkodzenie chromosomów.
- C. wpływają na metabolizm komórki i działają cytotoksycznie.
- D. mutacje.
- E. uszkodzenie jąderka jądra komórkowego.

Nr 98. Angielski termin *cancer* (w tłumaczeniu dosłownym - rak) należy tłumaczyć jako:

- A. rak.
- B. wszystkie nowotwory wywodzące się z tkanki nabłonkowej.
- C. ogólną nazwę nowotworów złośliwych naciekających sąsiadujące tkanki ze zdolnością do przerzutów.
- D. mięsak – nowotwór złośliwy inny niż nabłonkowy.
- E. nowotwory takie jak naczyniak, tłuszczak, mięśniak.

Nr 99. Angielski termin „*Tumour*” (Tumor) – „Guz” określa zmianę charakteryzującą się niekontrolowanym, progresywnym rozrostem komórek. Mianem tym określa się:

- A. raki.
- B. ogólnie nowotwory.
- C. mięsaki.
- D. nowotwory złośliwe.
- E. nowotwory łagodne.

Nr 100. Chlorek winylu wywołuje złośliwe nowotwory naczyń krwionośnych lub z komórek śródbłonnów naczyń zatok wątroby. Ten rodzaj nowotworów zaliczamy do:

- A. raków.
- B. mięsaków.
- C. nabłoniaków.
- D. ograniczonych nowotworów o miejscowej złośliwości.
- E. raków gruczołowych.

Nr 101. Azoksymetan i aflatoksyny mogą wywoływać brodawczaki jelita grubego. Brodawczak jest:

- A. rakiem.
- B. mięsakiem.
- C. nabłonkowym nowotworem łagodnym.
- D. nienabłonkowym nowotworem łagodnym.
- E. odczynowym zapaleniem śluzówki jelita grubego.

Nr 102. Paracetamol (acenol) jest lekiem przeciwgorączkowym i przeciwbólowym, występuje w wielu mieszankach przeciwbólowych. Działanie toksyczne polega na arytacji białek i peroksydacji lipidów. Nadmierne dawki paracetamolu prowadzą do:

- A. uszkodzenia komórek ośrodkowego układu nerwowego i śpiączki toksycznej.
- B. kwasicy metabolicznej.
- C. tylko methemoglobinemii.
- D. martwicy mięszu wątroby i żółtaczkii toksycznej.
- E. martwicy kanalików nerkowych.

Nr 103. Na podstawie badań doświadczalnych stwierdzono, że formaldehyd w następstwie ekspozycji 2-letniej, w stężeniu $0,2 \text{ mg/m}^3$ nie wywołuje nowotworów nosa u szczurów, ale powoduje cechy przewlekłego, zanikowego zapalenia nosa. Natomiast po stosowaniu wyższych stężeń: 7 mg/m^3 i 17 mg/m^3 nowotwory nosa wystąpiły odpowiednio z częstością 2/153 i 94/140. Stężenie $0,2 \text{ mg/m}^3$ określamy jako:

- A. LOAEL.
- B. stężenie progowe dla efektu kancerogennego.
- C. NOAEL.
- D. stężenie powodujące stan przedrakowy.
- E. stężenie bezpieczne.

Nr 104. Bodziec progowy to bodziec:

- A. o najniższym natężeniu zdolny do wywołania potencjału czynnościowego.
- B. o najwyższym natężeniu zdolny do wywołania potencjału czynnościowego.
- C. wywołujący kilka krótkotrwałych potencjałów czynnościowych.
- D. powodujący krótkotrwały stan spoczynkowy neuronu.
- E. o najwyższym natężeniu nie wywołujący jeszcze potencjału czynnościowego.

Nr 105. Pobudzenie neuronu związane jest z:

- A. depolaryzacją błony komórkowej.
- B. hiperpolaryzacją błony komórkowej.
- C. wychwytem neurotransmitera.
- D. spadkiem przepuszczalności błony dla jonów sodu.
- E. ze zjawiskiem refrakcji.

Nr 106. Choroba Minamata związana jest z narażeniem na:

- A. polichlorowane bifenyle.
- B. metylortęć.
- C. dioksyny.
- D. polichlorowane bifenyle i rtęć.
- E. n-heksan.

Nr 107. Ośrodkowy układ nerwowy składa się z:

- A. kory mózgowej i kresomózgowia.
- B. mózgowia i rdzenia kręgowego.
- C. rdzenia przedłużonego i pnia mózgu.
- D. mózgowia, rdzenia kręgowego i rdzenia przedłużonego.
- E. pnia mózgu i kory mózgowej.

Nr 108. Zaburzenia funkcjonowania mózdzku są związane z:

- A. koordynacją ruchową.
- B. regulacją przemian cukrów.
- C. regulacją snu i czuwania.
- D. zapamiętywaniem.
- E. kontrolą odruchów warunkowych.

Nr 109. Dodatkowe ryzyko jednostkowe określa prawdopodobieństwo, o które wzrasta ryzyko zgonu z powodu choroby nowotworowej wraz ze wzrostem stężenia czynnika rakotwórczego w powietrzu o:

- A. 1 g/m^3 .
- B. 5 mg/m^3 .
- C. 1 mg/m^3 .
- D. $0,1 \text{ mg/m}^3$.
- E. $0,001 \text{ mg/m}^3$.

Nr 110. W których krajach definicja normatywów higienicznych dla powietrza w środowisku pracy (NDS w Polsce) uwzględnia stan pracownika i jego przyszłych pokoleń?

- A. USA.
- B. Francja.
- C. Polska.
- D. Republika Federalna Niemiec.
- E. Wielka Brytania.

Nr 111. Dobra Praktyka Laboratoryjna jest systemem obowiązującym w odniesieniu do:

- A. badań toksykologicznych jedynie na zwierzętach kręgowych.
- B. badań kontroli jakości produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu.
- C. badań nieklinicznych z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia człowieka i środowiska.
- D. badań monitoringowych pozostałości środków ochrony roślin w żywności.
- E. monitoringu biologicznego.

Nr 112. Co to są odpady?

- A. odpady to wszystko co leży w koszu.
- B. odpad to każde niesprawne urządzenie, którego nie potrafimy naprawić.
- C. odpady to każda substancja lub przedmiot należący do jednej z kategorii określanych w załączniku nr 1 ustawy o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest zobowiązany.
- D. odpady to wszystkie pozostałości, które nie zostały zużyte w czasie procesu produkcji, których pozbycie się jest obowiązkiem wytwórcy.
- E. odpady to wszystko to, co znajduje się na wysypisku śmieci.

Nr 113. W oznaczaniu stężenia etanolu, metoda Widmarka należy do analitycznych metod:

- A. enzymatycznych.
- B. chromatografii gazowej.
- C. chemicznych.
- D. immunologicznych.
- E. żadnej z powyższych.

Nr 114. Badania na zawartość tlenku węgla we krwi można wykonać:

- A. spektroskopią rewersyjną.
- B. metodą Fretwursta-Meinecka.
- C. chromatografią gazową.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.

Nr 115. Do metod przygotowania materiału biologicznego i niebiologicznego w oznaczaniu pestycydów należą:

- A. strącanie białka.
- B. hydroliza metabolitów sprzężonych.
- C. oczyszczanie.
- D. zagęszczanie.
- E. wszystkie prawidłowe.

Nr 116. W dopingu farmakologicznym stosowane są m.in. stymulanty (środki pobudzające). Który spośród wymienionych **nie należy** do tej klasy?

- A. kofeina.
- B. efedryna.
- C. klenbuterol.
- D. strychnina.
- E. kokaina.

Nr 117. Składnikiem niektórych klejów jest jeden z rozpuszczalników organicznych zaliczony do substancji powodujących uzależnienie. Który z wymienionych jest tym rozpuszczalnikiem?

- A. alkohol izopropylowy.
- B. butanol.
- C. benzen.
- D. toluen.
- E. żaden z wymienionych.

Nr 118. Prawdopodobnymi źródłami endogennego metanolu są:

- A. adenozylometioniny przysadkowe.
- B. metabolizm wątrobowy.
- C. demetylacja etanolu w jelitach.
- D. hydroliza metyloestrowych połączeń z pektyn.
- E. wszystkie prawidłowe.

Nr 119. Białko wiążące żelazo (Fe) to:

- A. ceruloplazmina.
- B. metalotioneiny.
- C. cysteina.
- D. fosfoproteiny.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 120. Oznaczone stężenie glikolu etylenowego we krwi i w moczu wynoszą odpowiednio 420 mg% i 80 mg%. Dla określenia przypuszczalnej fazy zatrucia wymagane są uzupełniające dane w postaci:

- A. gazometrii krwi tętniczej.
- B. kreatyniny.
- C. pełnej morfologii krwi.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A i B.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i C.

Dziękujemy !